
Obsah

Předmluva k českému vydání	11
Úvodem	13

KAPITOLA 1

Metody a techniky logopedické terapie, principy

jejich aplikace (Viktor Lechta)	15
1.1 Trendy vývoje	16
1.2 Vymezení	18
1.3 Východiska	20
1.4 Cíle	20
1.5 Metody	22
1.6 Techniky a strategie	25
1.7 Principy	25
1.8 Formy a druhy	27
1.9 Zaměření	28
1.10 Prolínání s jinými součástmi logopedické intervence	29
Literatura	30

KAPITOLA 2

Terapie narušeného vývoje řeči

(Marína Mikulajová, Svetlana Kapalková)	33
2.1 Základní vymezení	33
2.1.1 Cíle a metody terapie u dětí s narušeným vývojem řeči ..	33

2.1.2	Děti rizikové z hlediska vývoje řeči	34
2.1.3	Stručný historický pohled	35
2.2	Terapeutické strategie	36
2.2.1	Úloha teorie v terapii	36
2.2.2	Všeobecná hlediska terapie	40
2.2.3	Některé efektivní strategie terapeutických přístupů	49
2.3	Terapeutický postup	59
2.3.1	Cíle terapie v jednotlivých stádiích vývoje řeči	59
2.3.2	Nedirektivní komunikační techniky	71
2.3.3	Zaměřená stimulace (focused stimulation)	75
2.3.4	Direktivní terapeutické techniky	75
2.3.5	Některé specifické techniky terapie	76
2.3.6	Úloha rodičů v terapii a modely logopedické péče	78
	Literatura	79

KAPITOLA 3

Terapie palatolalie a velofaryngeální dysfunkce

	(Aurélia Kerekreťiová)	83
3.1	Základní vymezení	83
3.1.1	Úvod	83
3.1.2	Terapie z historického pohledu	85
3.2	Terapeutické strategie	90
3.2.1	Výskyt palatolalie a potřeba logopedické a jiné intervence	90
3.2.2	Klasifikace terapie	94
	<i>Druhy a formy terapie</i>	94
	<i>Všeobecné a speciální strategie</i>	100
3.3	Terapeutický postup	102
3.3.1	Symptomatická terapie	103
	<i>Artikulační terapie</i>	103
	<i>Modifikace a eliminace hypernazality a nosní emise / úniku vzduchu</i>	107
	<i>Modifikace a eliminace hyponazality, rezonance</i>	
	<i>Cul-de-Sac a smíšené huhňavosti</i>	109
	<i>Terapie zaměřená na odstranění narušeného koverbálního chování</i>	111
	<i>Terapie zaměřená na poruchy hlasu</i>	112
3.3.2	Kauzální terapie	112
	<i>Lékařský přístup</i>	112
	<i>Behaviorální přístup v terapii velofaryngeální insuficience</i>	116
	Literatura	124

KAPITOLA 4

Terapie poruch hlasu (Aurélia Kerekreétiová)	127
4.1 Základní vymezení	127
4.1.1 Úvod	127
4.1.2 Několik poznámek z historie	128
4.1.3 Od nedávné minulosti až po současnost	130
4.2 Terapeutické strategie	131
4.2.1 Definice, cíle a klasifikace hlasové terapie	131
4.2.2 Týmová spolupráce	135
4.2.3 Základní přístupy	136
4.2.4 Všeobecné a specifické principy hlasové terapie	139
<i>Všeobecné principy</i>	139
<i>Specifické principy</i>	140
4.2.5 Všeobecné strategické postupy a metody	141
<i>Trénink sluchu</i>	141
<i>Trénink dýchání</i>	141
<i>Relaxační trénink</i>	143
<i>Nasazení optimální výšky</i>	145
<i>Strategie pokusů a omylů</i>	146
<i>Hlasový odpočinek</i>	147
<i>Odstranění reaktivní anxiety</i>	147
<i>Instrumentální biofeedback</i>	148
<i>Negativní trénink</i>	148
4.2.6 Nepřímé a přímé terapeutické techniky poruch hlasu	148
4.3 Terapeutický postup	150
4.3.1 Terapie poruch hlasu při hyperfunkci a zneužívání hlasového orgánu	151
4.3.2 Terapie hypofunkčních poruch hlasu	157
4.3.3 Terapie psychogenních poruch hlasu	159
4.3.4 Efektivita a podmínky úspěšnosti terapie poruch hlasu	161
<i>Zjišťování efektivity terapie poruch hlasu</i>	161
<i>Podmínky úspěšnosti terapie poruch hlasu</i>	162
Literatura	165

KAPITOLA 5

Terapie dyslalie (Marta Gúthová, Daniela Šebianová)	167
5.1 Základní vymezení	167
5.1.1 Terminologický komentář	168
5.2 Terapeutické strategie	173
5.2.1 Tradiční terapeutický přístup	173
<i>Motorika mluvních orgánů</i>	174
<i>Nácvik a rozvíjení fonemické diference</i>	176
<i>Vyvozování nové hlásky</i>	178

	<i>Fixace hlásky</i>	180
	<i>Automatizace hlásky</i>	180
5.2.2	Fonologický terapeutický přístup	183
5.2.3	Foneticko-fonologický terapeutický přístup	188
5.3	Terapeutický postup	189
5.3.1	Komplexní terapeutický přístup	189
	<i>Cíle a principy komplexního terapeutického přístupu</i> ...	190
	<i>Etapy komplexního terapeutického přístupu</i>	194
Literatura	200

KAPITOLA 6

Terapie afázie (Zsolt Cséfalvay)	203	
6.1 Úvod	203	
6.2 Základní vymezení	206	
6.2.1 Efektivita terapie afázie	207	
6.3 Terapeutické strategie	212	
6.3.1 Kognitivně-neuropsychologický přístup k terapii afázie ..	212	
	<i>Aplikace kognitivně-neuropsychologického přístupu</i> <i>v našich podmínkách</i>	219
6.3.2 Pragmatické přístupy v intervenci afázie	223	
	<i>Aplikace pragmaticky orientované terapie afázie</i> <i>v našich podmínkách</i>	225
6.3.3 Skupinová terapie afázie	228	
Literatura	233	

KAPITOLA 7

Terapie koktavosti (Viktor Lechta, Hana Laciková)	239	
7.1 Základní vymezení (Viktor Lechta)	239	
7.2 Terapeutické strategie (Viktor Lechta)	242	
7.2.1 Třídění metod	243	
7.2.2 Úspěšnost terapie	246	
7.2.3 Trendy v terapii koktavosti	250	
7.3 Terapeutický postup (Viktor Lechta)	254	
7.3.1 Incipientní koktavost	255	
	<i>Psychická tenze</i>	257
	<i>Nadměrná námaha</i>	259
	<i>Dysfluence</i>	260
7.3.2 Fixovaná koktavost (Hana Laciková)	263	
	<i>Charakteristika jednotlivých článků terapie u fixované</i> <i>koktavosti</i>	263
	<i>Formy terapie</i>	265
	<i>Výchozí modely terapie fixované koktavosti</i>	266

7.3.3	Chronická kóktavost (Viktor Lechta)	272
	<i>Terapie zaměřená na modifikaci kóktavosti</i>	276
	<i>Terapie zaměřená na tvarování plynulosti</i>	278
	Literatura	279

KAPITOLA 8

Terapie dysartrie (Karel Neubauer)	283
8.1 Základní vymezení	283
8.1.1 Frekvence vzniku dysartrie a její nejčastější příčiny	285
8.2 Vývojová dysartrie	286
8.2.1 Základní vymezení	286
<i>Jednotlivé typy vývojové dysartrie</i>	287
8.2.2 Terapeutické strategie	288
<i>Zásady rozvoje hybnosti u dětí s centrálními poruchami</i>	288
<i>Principy logopedické péče u dětí s vývojovou dysartrií</i>	289
<i>Fyzioterapeutické metodiky rozvoje hybnosti a rozvoje hybnosti orofaciální oblasti</i>	290
<i>Terapie poruch příjmu stravy a polykání</i>	294
<i>Logopedická terapie řečových schopností</i>	295
8.2.3 Terapeutický postup	297
<i>Stanovení konkrétního terapeutického programu pro dítě s vývojovou dysartrií</i>	297
<i>Stimulace faciálních motorických zón</i>	298
<i>Stimulace aktivní hybnosti mluvidel a artikulace</i>	300
8.3 Získaná dysartrie	302
8.3.1 Základní vymezení	302
<i>Jednotlivé typy získané dysartrie</i>	302
8.3.2 Terapeutické strategie	305
<i>Terapeutický proces a zásady jeho praktické aplikace</i>	305
<i>Metody a prostředky logopedické terapie získané dysartrie</i>	308
<i>Oblasti rozvoje terapie získané dysartrie</i>	311
8.3.3 Terapeutický postup	316
<i>Užití izotonických a izometrických postupů pro obnovování hybnosti mluvidel</i>	316
<i>Užití rytmizačních postupů u osob se získanou dysartrií</i>	320
Literatura	322
Příloha 1 – Aktivace metodou reflexní lokomoce a stimulace orofaciální oblasti	326
Kontrola hlavy a změny poloh podle koncepce útlumových poloh manželů Bobathových (upraveno podle Pfeiffera, 1991, 1996)	326

Příloha 2 – Doporučení pro osoby se získanou dysartrií a jejich okolí	328
A. Doporučení pro odborníky a blízké osoby	328
B. Doporučení pro osoby s dysartrií	329
C. Doporučení pro osoby s poruchami polykání	330
Příloha 3 – Dechová cvičení a relaxace	330
Příloha 4 – Hlasová cvičení	332

KAPITOLA 9

Terapie breptavosti (Zbigniew Tarkowski)	335
9.1 Základní vymezení	335
9.2 Terapeutické strategie	336
9.2.1 Stabilizace správného tempa řeči	337
9.2.2 Odstraňování obtíží při čtení	337
9.2.3 Rozvíjení hudebních schopností	338
9.2.4 Rozvíjení vyjadřovacích zručností	338
9.2.5 Zlepšování koncentrace pozornosti	339
9.3 Terapeutický postup	339
9.3.1 Diagnostikování breptavosti z terapeutického aspektu	340
9.3.2 Chápání osobnosti klienta	340
9.3.3 Terapeutické metody	340
<i>Motivace</i>	341
<i>Organizování</i>	343
<i>Stabilizace</i>	351
9.3.4 Obraz logopeda	351
Literatura	353

KAPITOLA 10

Terapie specifických poruch učení

(Olga Zelinková, Penny Axelrod, Marina Mikulajová)	355
10.1 Základní vymezení	355
10.2 Terapeutické strategie	358
10.2.1 Čtení s porozuměním	359
10.2.2 Písemné vyjadřování	365
10.2.3 Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou	366
10.2.4 Fonologické procesy, fonologické uvědomování a čtení	368
10.3 Terapeutické techniky	371
10.3.1 Teoretická východiska terapie	371
10.3.2 Zásady terapie	373
10.3.3 Terapie	374
Literatura	379

Rejstřík	383
-----------------	-----